

HƯỚNG DẪN

Công tác kiểm sát và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp năm 2020

Căn cứ Chỉ thị số 01/CT-VKSTC ngày 17/12/2019 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) tối cao về công tác của ngành Kiểm sát nhân dân năm 2020 (Chỉ thị số 01); Chỉ thị số 04/CT-VKSTC ngày 28/7/2017 của Viện trưởng VKSND tối cao về tăng cường công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp (Chỉ thị số 04); Quy chế tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp, ban hành kèm theo Quyết định số 51/QĐ-VKSTC-V12 ngày 02/02/2016 của Viện trưởng VKSND tối cao (Quy chế số 51) và ý kiến của Ủy ban Tư pháp của Quốc hội về thăm tra báo cáo công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo của ngành Kiểm sát nhân dân năm 2019;

VKSND tối cao (Vụ 12) hướng dẫn công tác kiểm sát và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp năm 2020 như sau:

I. NHỮNG NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM

Lãnh đạo VKSND các cấp quán triệt và tổ chức thực hiện nghiêm túc, đầy đủ các quy định tại Thông tư liên tịch số 01/2018/TTLT-VKSTC-TATC-BCA-BQP-BTP-BTC-BNN&PTNT ngày 05/4/2018, quy định phối hợp trong việc báo cáo, thông báo kết quả giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp (Thông tư liên tịch số 01); Thông tư liên tịch số 02/2018/TTLT-VKSTC-TATC-BCA-BQP-BTC-BNN&PTNT ngày 05/9/2018, quy định việc phối hợp thi hành một số quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự về khiếu nại, tố cáo (Thông tư liên tịch số 02); Quy định về quy trình giải quyết khiếu nại, tố cáo; kiểm tra quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp được ban hành kèm theo Quyết định số 546/QĐ-VKSTC ngày 03/12/2018 của Viện trưởng VKSND tối cao (Quy trình số 546).

Nâng cao trách nhiệm của Viện trưởng Viện kiểm sát các cấp trong công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thuộc thẩm quyền theo Chỉ thị số 35-CT/TW ngày 26-5-2014 của Bộ Chính trị về "Tăng cường sự lãnh đạo

của Đảng đối với công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo" (Chi thị số 35) và Kế hoạch số 09-KH/BCSD ngày 04/8/2014 của Ban cán sự đảng VKSND tối cao; Viện trưởng VKSND các cấp cần quan tâm chỉ đạo giải quyết dứt điểm những khiếu kiện phức tạp kéo dài, gây bức xúc trong nhân dân, những vụ việc tiềm ẩn nguy cơ trở thành "điểm nóng", góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, tổ chức thành công Đại hội Đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng.

Chú trọng thực hiện công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thuộc thẩm quyền đảm bảo thời hạn, đúng quy định; tăng cường công tác đối thoại trong giải quyết khiếu nại; giải quyết dứt điểm các vụ việc khiếu nại, tố cáo kéo dài, có dấu hiệu oan, sai hoặc bỏ lọt tội phạm; kịp thời phát hiện vi phạm pháp luật, vi phạm quy chế của Ngành trong giải quyết khiếu nại, tố cáo, ban hành thông báo rút kinh nghiệm để khắc phục, xử lý nghiêm theo quy định và tránh các vi phạm tương tự. Xây dựng kế hoạch rà soát để thực hiện có hiệu quả công tác kiểm tra lại quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật của Viện kiểm sát cấp dưới theo quy định tại Điều 14 Quy chế số 51, nhất là khiếu nại quyết định không khởi tố vụ án.

Năm 2020, tiếp tục xác định khâu công tác đột phá là kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp. Đảm bảo các chỉ tiêu, chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp; tăng cường kiểm sát ngang cấp; tập trung vào kiểm sát nội dung giải quyết, kịp thời phát hiện những vi phạm pháp luật để kiến nghị, kháng nghị yêu cầu thực hiện các biện pháp khắc phục, xử lý theo quy định pháp luật và phòng ngừa chung.

II. NHỮNG NHIỆM VỤ CỤ THỂ

1. Công tác tiếp công dân, tiếp nhận, xử lý, quản lý đơn

- VKSND các cấp phải tăng cường công tác tiếp công dân, gắn công tác tiếp công dân với trách nhiệm giải quyết khiếu nại, tố cáo; tổ chức thực hiện công tác tiếp công dân theo đúng quy định của Luật Tiếp công dân năm 2013 và quy chế, quy định của Ngành. Viện trưởng VKSND các cấp thực hiện nghiêm túc việc tiếp công dân định kỳ và đột xuất theo quy định. Đối với vụ việc khiếu nại, tố cáo phức tạp, bức xúc, Viện trưởng VKSND phải trực tiếp chỉ đạo tiếp công dân và giải quyết, không để ảnh hưởng đến an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội.

- Đơn vị Kiểm sát và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp của VKSND các cấp (đơn vị 12) chịu trách nhiệm trong việc tham mưu và tổ chức thực hiện các buổi tiếp, đối thoại với công dân của lãnh đạo VKSND cấp mình. Các đơn vị nghiệp vụ có trách nhiệm phối hợp với đơn vị 12 của VKSND cấp mình thực hiện việc tiếp, đối thoại với công dân và giải quyết theo quy định.

- Đơn vị 12 của VKSND các cấp quản lý chặt chẽ đơn từ các nguồn gửi đến VKSND cấp mình, kịp thời xử lý ngay sau khi tiếp nhận, đảm bảo thời hạn giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiểm sát việc giải quyết vụ việc khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền, trách nhiệm của VKSND cấp mình.

2. Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thuộc thẩm quyền

- VKSND các cấp thực hiện đúng quy định tại Quy chế số 51 về việc phân công trách nhiệm đơn vị chủ trì, đơn vị phối hợp trong việc tham mưu giúp Viện trưởng VKSND cấp mình giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thuộc thẩm quyền. Việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thuộc thẩm quyền phải đảm bảo đúng trình tự, thủ tục theo quy định tại Thông tư liên tịch số 02 và Quy trình số 546 của Ngành. Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thuộc thẩm quyền của Viện kiểm sát mỗi cấp phải đạt 80% số việc đã thụ lý trở lên; phấn đấu giải quyết dứt điểm những khiếu kiện phức tạp kéo dài, gây bức xúc trong Nhân dân. Qua công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo, VKSND các cấp cần chỉ ra các dạng vi phạm của cán bộ tiến hành tố tụng để kiến nghị, yêu cầu rút kinh nghiệm chung.

Đối với trường hợp khiếu nại về oan, sai, có tính chất phức tạp, lãnh đạo VKSND cần tổ chức đối thoại với người khiếu nại, người bị khiếu nại để việc giải quyết đảm bảo tính khách quan, toàn diện, có căn cứ, đầy đủ nội dung và đúng pháp luật. Vụ việc khiếu nại, tố cáo phức tạp, VKSND có thẩm quyền giải quyết cần báo cáo thỉnh thị VKSND cấp trên trực tiếp để được chỉ đạo giải quyết, hạn chế khiếu kiện vượt cấp.

- Qua giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền, nếu phát hiện dấu hiệu oan, sai hoặc bỏ lọt tội phạm, cần phải hủy bỏ quyết định giải quyết khiếu nại (nếu là giải quyết lần 2), hủy bỏ hoặc yêu cầu hủy bỏ quyết định tố tụng trái pháp luật để giải quyết lại vụ việc theo đúng quy định của pháp luật, kịp thời khắc phục vi phạm.

3. Công tác kiểm tra quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật

- Đối với trường hợp đơn đề nghị xem xét quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật đủ điều kiện được xem xét lại theo Điều 14 Quy chế số 51, đơn vị 12 có trách nhiệm tham mưu cho lãnh đạo VKSND cấp mình yêu cầu Viện kiểm sát cấp dưới báo cáo và cung cấp hồ sơ, tài liệu có liên quan đến việc khiếu nại và giải quyết khiếu nại để tiến hành kiểm tra theo trình tự, thủ tục quy định tại Quy trình số 546. Công tác kiểm tra ở Viện kiểm sát mỗi cấp phải đạt từ 70% trở lên (đối với số việc đủ điều kiện để thụ lý kiểm tra theo Điều 14 Quy chế số 51)

- Tăng cường công tác kiểm tra chéo giữa các đơn vị nghiệp vụ về việc thực hiện trách nhiệm tham mưu kiểm sát và giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp của VKSND cấp mình theo Quy chế số 51, kịp thời phát hiện vi phạm, sai sót để có biện pháp khắc phục, rút kinh nghiệm.

- Qua kiểm tra, nếu phát hiện dấu hiệu oan, sai hoặc bỏ lọt tội phạm, cần phải hủy bỏ quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật và yêu cầu hủy bỏ quyết định tố tụng trái pháp luật để giải quyết lại vụ việc theo đúng quy định của pháp luật, kịp thời khắc phục vi phạm.

4. Công tác kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp

- VKSND các cấp thực hiện nghiêm túc trình tự, thủ tục tiến hành kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp theo đúng quy định tại Thông tư liên tịch số 02 và Quy trình số 546 của Ngành, hoàn thành các chỉ tiêu về kiểm sát trực tiếp và kiểm sát vụ việc theo quy định.

- Mỗi cấp kiểm sát phải thực hiện kiểm sát từ 70% trở lên số vụ việc khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền kiểm sát việc giải quyết; kết thúc việc kiểm sát phải ban hành văn bản thể hiện quan điểm của Viện kiểm sát về vụ việc được kiểm sát và đảm bảo thời hạn theo quy định tại Thông tư liên tịch số 02; lãnh đạo VKSND các cấp cần có biện pháp chỉ đạo để các đơn vị nghiệp vụ liên quan và Văn phòng phối hợp chặt chẽ với đơn vị 12 trong việc tiếp nhận thông tin về việc thụ lý, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp của các cơ quan tư pháp cùng cấp; đồng thời, đơn vị 12 chủ động phối hợp với các cơ quan tư pháp cùng cấp nắm thông tin tiếp nhận, thụ lý, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp để tiến hành áp dụng các biện pháp kiểm sát. Cần quy định rõ trách nhiệm phối hợp giữa các đơn vị liên quan trong việc tiếp nhận văn bản thông báo về thụ lý và văn bản giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp do các cơ quan tư pháp cùng cấp gửi đến VKSND cấp mình để thực hiện việc kiểm sát.

- Trường hợp qua nghiên cứu đơn và tài liệu gửi kèm hoặc văn bản thông báo thụ lý, văn bản giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp của cơ quan tư pháp cùng cấp gửi đến, thấy có căn cứ xác định vi phạm trong việc thụ lý, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thì tùy theo tính chất, mức độ vi phạm, đơn vị 12 tham mưu cho lãnh đạo VKSND cấp mình ban hành kiến nghị hoặc kháng nghị; trường hợp chưa rõ thì yêu cầu cung cấp hồ sơ tài liệu về việc giải quyết khiếu nại, tố cáo để tiến hành kiểm sát.

Đối với kiến nghị, kháng nghị đã ban hành, Viện kiểm sát đã kiến nghị, kháng nghị phải tiến hành kiểm tra việc thực hiện của cơ quan được kiểm sát theo quy định tại khoản 5 Điều 18 Quy chế số 51.

5. Công tác kiểm tra, báo cáo

VKSND các cấp phối hợp chặt chẽ với các cơ quan hữu quan cùng cấp thực hiện trong việc báo cáo, thông báo về công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp theo quy định tại Thông tư liên tịch số 01, kịp thời cung cấp có số liệu đảm bảo chính xác; đơn vị 12 có trách nhiệm phối hợp với các đơn vị nghiệp vụ có nhiệm vụ, quyền hạn kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thuộc Viện kiểm sát các cấp (*đơn vị Kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự; đơn vị Kiểm sát thi hành án dân sự*) để quản lý kết quả kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của các đơn vị này, phục vụ cho việc xây dựng báo cáo Quốc hội của Viện trưởng VKSND tối cao hoặc các báo cáo khác theo yêu cầu của cơ quan có thẩm quyền.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ được giao, VKSND các cấp tổ chức quán triệt, triển khai thực hiện Chỉ thị số 01 của Viện trưởng VKSND tối cao về công tác của ngành Kiểm sát năm 2020 và Hướng dẫn này. Quá trình thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc, đề nghị liên hệ với Vụ Kiểm sát và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp (Vụ 12) VKSND tối cao để được hướng dẫn, giải đáp.

Email: vp_v12@vks.gov.vn; điện thoại: 0243.8255058 (số máy lẻ: 822012; 822190)/.

Nơi nhận:

- Đ/c Viện trưởng VKSND tối cao (để báo cáo);
- Đ/c Trần Công Phán, PVT VKSTC (để b/cáo);
- Các đơn vị nghiệp vụ thuộc VKSTC (để p/hợp);
- Các VKSND cấp cao (để t/hiện);
- VKSND các tỉnh, TP trực thuộc TW (để t/hiện);
- Văn phòng VKSTC (để theo dõi);
- Lưu VT, V12.

TL. VIỆN TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG VỤ KIỂM SÁT VÀ
GIẢI QUYẾT ĐƠN KHIẾU NẠI, TỐ CÁO
TRONG HOẠT ĐỘNG TƯ PHÁP

Phạm Thanh Tùng